

[Willesen.]

en Maade ufortjent har faaet Ret i Aarene efter Verdenskrigen. Men dette, at man fra Nedrustningsvennerens Side har bedømt Situationen før 1914 for lyst, berettiger ikke til nu fra Forsvarsvennerens Side at bedømme den for mørkt og paa sin Vis begaa den tilsvarende Fejl, bare i modsat Retning.

Dersom man vil prøve paa at fordele Forholdet mellem Lys og Mørke paa rette Maade, maa man fremdrage samtlige Momenter, baade de lyse og de mørke, og stille dem op til Offentlighedens Vurdering, saaledes at de enkelte Vælgere saa vidt muligt kan blive i Stand til selv at skønne om, hvorvidt Udviklingen har været lys eller mørk. I et parlamentarisk styret Land er der jo til syvende og sidst ingen anden Vej, saa sandt som det jo er Vælgerbefolkningen, der i Længden, om end undertiden ad Omveje og efter længere Tids Opholdelse, alene har Afgørelsen. Det klogeste og rigtigste, vi derfor kan gøre fra den danske Rigsdags Side, er at lægge Forholdene saa aabent frem, at de enkelte Vælgere bliver i Stand til, for saa vidt de overhovedet har Mulighed derfor og vil gøre det aandelige Arbejde, som er nødvendigt dertil, at danne sig en begrundet Mening om, hvorvidt den udenrigspolitiske Udvikling har været lys eller mørk.

Jeg vil da prøve paa ret skematisk at stille baade de lyse og de mørke Momenter frem, og saa maa den enkelte selv afgøre, hvorledes han vil vurdere den. (Afbrydelse: Det behøves ikke!). Der var et æret Medlem, der afbrød og sagde, at det behøves ikke. Jeg tvivler ikke om, at det behøves ikke for det ærede Medlemes Vedkommende, men jeg tvivler heller ikke om, at det behøves for mangfoldige Vælgeres Vedkommende, ja, at de vil være taknemmelige derfor. Jeg vil da først pege paa, at der har fundet en betydelig Ændring Sted i Tysklands Stilling, en Ændring, som maa siges helt igennem at være til vor Fordel. Tyskland er blevet tvunget til at aftræde. Hvad enten det er sket paa den ene eller den anden Maade, er det en Kendsgerning, der selvfølgelig letter vor Stilling. Endvidere har Tyskland ved Locarno-Politikken og ved sin Indtræden i Folkenes Forbund vist, at det vælger Vesteuropa fremfor Østeuropa,

hvilket betyder en ny Lettelse i vor Stilling. Den sidste Afsvaling, som fandt Sted under Folkeforbundets Forsamling i Genève, bør neppe betragtes som mere end en af de Svingninger, som en politisk Linie altid er udsat for uden derfor at behøve at brydes. Endelig maa man pege paa, at Tyskland har genopbygget sin Handelsflaade og skabt sig en ny Verdenshandel. Der er ingen Sandsynlighed for, at det vil udsætte sig for lignende økonomiske Tab og Ruin, som det udsatte sig for i 1914, ved en Gang til at gaa imod Vestmagterne. Ikke mindst turde der ogsaa i det tyske Folk være en udbredt Bevidsthed om, at det er militært afmægtigt overfor sine gamle Modstandere, ogsaa med Hensyn til Luftkrigen. En tidligere tysk General og en berømt tidligere Kampflyver har i „Vossische Zeitung“ for 15. Oktober d. A. gjort, hvad de kunde, for at indprente denne Sandhed i Tysklands Befolkning. Forholdet turde da være dette, at trods alle Gnidninger og trods alle Modsetninger af større eller mindre Art er der ingen Sandsynlighed for, at nogen ansvarlig tysk Regering vil tage Ansvar for at gaa mod Vestmagterne.

Desuden har der fundet den store Lettelse Sted i vor Stilling, at der er ingen Flaade, der kan tænke paa at gøre den engelske Flaade Herredømmet i Østersøen stridigt. Det er et Forhold, der ganske selvfølgelig letter vor Stilling overordentligt, thi selv om der naturligvis under givne Forhold under Sammenstød mellem Øst og Vest maaske kan forekomme mindre Skærmydsler i Nærheden af vore Farvande, er Forholdet det, at den engelske Flaade kan ingen drømme om at spærre ude, og alene det er en stor Lettelse. Naar man tilmed tænker paa, at den Magts Krigsskibe, som man kunde tænke sig i krigersk Konflikt med England, er saa langsomt sejlene og af saa gammel Dato, at det er udelukket, at de tør vove en virkelig Kamp med den engelske Storflaade, betegner ogsaa dette en saadan Lettelse i vor udenrigspolitiske og militærpolitiske Front, at man gør vel i ikke at undervurdere det. Den højtærede Forsvarsminister talte om, at det gjaldt om hverken at overvurdere eller at undervurdere de Ændringer, der har fundet Sted i vor udenrigspolitiske Situation. Her er et ganske bestemt tek-